หัวข้อวิทยานิพนธ์ ภาวะสุขภาพจิตและปัจจัยที่เกี่ยวข้องในแรงงานสตรีข้ามชาติ

ผู้เขียน นางสาวหทัยชนก เผ่าวิริยะ

ปริญญา พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต (การพยาบาลจิตเวชและสุขภาพจิต)

คณะกรรมการที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร. ภัทราภรณ์ ทุ่งปั่นคำ อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก

รองศาสตราจารย์ คร. เกสรา ศรีพิชญาการ อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

บทคัดย่อ

แรงงานสตรีข้ามชาติต้องเผชิญกับสิ่งท้าทายต่าง ๆ ซึ่งอาจส่งผลต่อภาวะสุขภาพจิตได้ การวิจัย ครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่ออธิบายภาวะสุขภาพจิตและปัจจัยที่เกี่ยวข้องในแรงงานสตรีข้ามชาติ กลุ่ม ตัวอย่าง คือ แรงงานสตรีข้ามชาติในจังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 130 ราย เลือกกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้วิธี บอกต่อ รวบรวมข้อมูลระหว่างเดือนกรกฎาคม ถึง เดือนสิงหาคม พ.ศ. 2557 เครื่องมือวิจัย ประกอบด้วย แบบสัมภาษณ์ข้อมูลพื้นฐานส่วนบุคคล แบบสอบถามสุขภาพทั่วไป GHQ-28 ของ โกลด์เบิร์ก (Goldberg, 1972) ที่แปลเป็นภาษาไทยโดย ธนา นิลชัยโกวิทย์, จักรกฤษณ์ สุขยิ่ง, และ ชัชวาล สิลปกิจ (2539ก) แบบสอบถามแหล่งสนับสนุนส่วนบุคคล ประเมินจากแบบสอบถามแหล่ง ประโยชน์ส่วนบุคคล (PRQ 2000) ส่วนที่ 2 ของไวเนิร์ท (Weinert, 2000) แปลเป็นภาษาไทยโดย ประภาศรี ทุ่งมีผล และ ภัทราภรณ์ ทุ่งปันคำ (2549) และแบบประเมินการเข้าถึงบริการสุขภาพของ แรงงานข้ามชาติ ของ สมชาย นันทวัฒนากรณ์ (2552) วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา สถิติ สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของสเปียร์แมน

ผลการศึกษาพบว่า แรงงานสตรีข้ามชาติมีภาวะสุขภาพจิตเป็นปกติ ร้อยละ 50.80 และมีปัญหาสุขภาพจิต ร้อยละ 49.20 โดยในกลุ่มที่มีปัญหาสุขภาพจิตพบว่า ปัญหาสุขภาพจิตที่พบเรียงลำคับจาก มากไปน้อย ได้แก่ อาการทางกายที่สาเหตุมาจากจิตใจ (ร้อยละ 96.90) อาการวิตกกังวลและนอนไม่หลับ (ร้อยละ 93.80) ความบกพร่องเชิงสังคม (ร้อยละ 81.30) และอาการซึมเศร้าที่รุนแรง (ร้อยละ 23.40) ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับภาวะสุขภาพจิตในแรงงานสตรีข้ามชาติ ได้แก่ 1) ปัจจัยส่วนบุคคลด้าน สถานภาพสมรส ($\mathbf{r}_{\mathrm{c}} = .413$, $\mathbf{p} < .05$) ระดับการศึกษา ($\mathbf{r}_{\mathrm{c}} = .407$, $\mathbf{p} < .05$) ความสามารถทางภาษาไทย

ด้านการฟัง $(\mathbf{r}_c=.283,p<.05)$ ด้านการพูด $(\mathbf{r}_c=.274,p<.05)$ ด้านการอ่าน $(\mathbf{r}_c=.527,p<.05)$ และด้าน การเขียน $(\mathbf{r}_c=.452,p<.05)$ อาชีพ $(\mathbf{r}_c=.311,p<.05)$ และรายได้ $(\mathbf{r}_{pb}=.375,p<.01)$ 2) การสนับสนุน ทางสังคม $(\mathbf{r}_c=.664,p<.05)$ และ 3) การเข้าถึงบริการสุขภาพ $(\mathbf{r}_c=.592,p<.05)$ นอกจากนี้ยังพบว่า ภาวะสุขภาพจิตมีความสัมพันธ์เชิงลบกับการสนับสนุนทางสังคม $(\mathbf{r}_s=-.826,p<.01)$ และการเข้าถึง บริการสุขภาพ $(\mathbf{r}_s=-.666,p<.01)$

ผลการศึกษาครั้งนี้ทำให้ทราบถึงปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับภาวะสุขภาพจิตในแรงงานสตรีข้ามชาติ กลุ่มนี้ ข้อมูลนี้สามารถใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการวางแผนป้องกันการเกิดปัญหาสุขภาพจิต เพื่อให้ แรงงานสตรีข้ามชาติมีภาวะสุขภาพจิตที่ดี ผลการศึกษายังสามารถใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการ ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับภาวะสุขภาพจิตของแรงงานสตรีข้ามชาติต่อไป

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ Copyright[©] by Chiang Mai University All rights reserved Thesis Title Mental Health Status and Related Factors Among Migrant Labor Women

Author Miss Hathaichanok Phaowiriya

Degree Master of Nursing Science (Psychiatric Nursing and Mental Health)

Advisory Committee Associate Professor Dr. Patraporn Tungpunkom Advisor

Associate Professor Dr. Kasara Sripichyakan Co-advisor

ABSTRACT

Women migrant laborers encounter multiple challenges, possibly affecting their mental health. The purpose of this study is to therefore describe the mental health status and related factors among these women. The sample consisted of 130 women migrant laborers in Chiang Mai Province, recruited by a snowball sampling technique, during July – August, 2014. The research instruments included a demographic interviewing form, the General Health Questionnaire – 28 developed by Goldberg (1972) and translated into Thai by Thana Nilchaikovit, Chukkrit Sukying, and Chatchawan Silpakit (1996a), the Personal Resource Questionnaire (PRQ 2000) part 2 developed by Weinert (2000) and translated into Thai by Praphasri Tungmephon and Patraporn Tungpunkom (2006), and the Accessibility to Health Care Service Among Migrant Labor of Somchai Nunthawattanakorn (2009). The data were analyzed by using descriptive statistics, contingency coefficient, point biserial correlation coefficient, and Spearman rank correlation coefficient.

The results revealed that 50.80% of the subjects were found to have normal mental health and 49.20% had mental health problems. Among those who had mental health problems, the problems, ranked from highest to lowest, included; somatic symptoms (96.90%), anxiety and insomnia (93.80%), social dysfunction (81.30%), and severe depression (23.40%). Demographic factors related to mental health status among women migrant laborers were marital status ($r_c = .413$, p < .05), educational level ($r_c = .407$, p < .05), ability to understand Thai language; listening ($r_c = .283$, p < .05), speaking ($r_c = .274$, p < .05), reading ($r_c = .527$, p < .05), and writing ($r_c = .452$, p < .05),

occupation ($r_c = .311$, p < .05), and income ($r_{pb} = .375$, p < .01). Mental health status was also associated with social support ($r_c = .664$, p < .05) and accessibility to health services ($r_c = .592$, p < .05). Furthermore, it was found that mental health status had negative relationship with social support ($r_s = -.826$, p < .01) and accessibility to health services ($r_s = -.666$, p < .01).

The results of this study demonstrate insight into factors related to mental health status of these women migrant laborers. This information can be used as the basic data to further develop mental health prevention programs to maintain and enhance their mental health. The results can also provide baseline data for further research in the area of migrant women's mental health.

